

CZU [82:06.068]:027.52(478-25)=135.1

GALA PREMIILOR BM „B.P. HASDEU” PENTRU DEBUT ÎN LITERATURĂ (EDIȚIA A V-A)

Pe 29 februarie 2024, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, în colaborare cu Direcția generală cultură și patrimoniu cultural a Primăriei municipiului Chișinău, pentru a cincea oară consecutiv, în sala cu Coloane Albe a Sediului Central, a organizat Gala premiilor BM „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură.

La începutul manifestării, premianții au fost salutați de dr. Mariana Harjevschi, directorul general al BM „B.P. Hasdeu”, care, pe post de moderator a evenimentului, a menționat că, din an în an, concursul devine tot mai atractiv:

„Biblioteca Municipală consideră că debutanții în literatură merită a fi susținuți, iar diversitatea aparițiilor literare necesită a fi cunoscută și promovată. Acest concurs literar reprezintă una din misiunile Bibliotecii Municipale «B. P. Hasdeu» – o instituție care captează tot ce este nou pe piața literară, dialoghează cu scriitorii contemporani și le propune o platformă de afirmare, iar cititorilor acestora – un spațiu de lectură și reflecții”.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CHIȘINĂU

Biblioteca Municipală „B.P. HASDEU”

Concurs

PREMIILE
pentru debut în literatură
ale BM „B.P. Hasdeu”
- anul 2023

Pe 29 februarie
2024
ora 14:00
concurenții
sunt invitați
la Gala Premiilor

Evenimentul va avea loc
la Sediul Central al
Bibliotecii Municipale,
bd. Ștefan cel Mare nr. 148,
tel.: +373 022 22 50 06

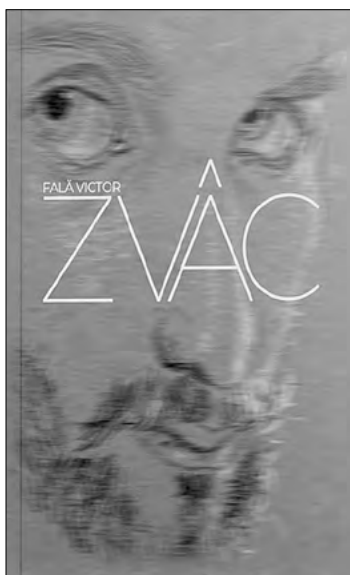
Genurile literare:
- poezie
- proză
- critică și eseu

În cadrul concursului, membrii juriului (alcătuit din scriitori consacrați și colaboratori ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: Elena Butucel, director adjunct al BM; Maria Pilchin, poetă, critic literar; Moni Stănilă, scriitoare; Dumitru Crudu, scriitor; dr. Mariana Harjevschi, președintele juriului) au desemnat câștigătorii volumelor de debut, editate în perioada ianuarie-decembrie 2023 la

trei categorii: poezie, proză și critică literară. Amintim că, în conformitate cu Regulamentul privind acordarea premiilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură, la acest concurs pot participa persoane cu vârsta până la 47 de ani (vârsta la care a debutat Tudor Arghezi).

La categoria „Poezie”, Premiul pentru debut al BM „B.P. Hasdeu” s-a conferit lui Vasile Gribincea pentru volumul *Coerența labirintică: Volum Alternativ/Continuu* (Cartier, 2023) și lui Victor Fală pentru volumul *Zvâc* (Cartago, 2023).

Volumul pentru copii *La pescuit de stele* (Arc, 2023) de Victoria Strechi a fost considerat cel mai bun la categoria „Proză”. Ilustratoarea volumului, Irina Cobzac, a obținut, de asemenea, o mențiune. Pe coperta a IV-a a volumului, scriitoarea Maria Pilchin a remarcat:

„*La pescuit de stele* este o narațiune scrisă pentru cei mici, un text plin de tandrețe și de blândețe umană. Bătrânul lui Hemingway s-a mutat pe malul Nistrului și e pescar de stele alături de un Mic Prinț care nu a ieșit încă din mica sa localitate. Copiii au în acest text prilejul să realizeze, pe lângă o lectură funcțională, formatoare, și un exercițiu al empatiei. O povestioară despre vișuri, despre devenirea umană, despre înțelegerea

lucrurilor adevărate, despre magia naturii și a lumii înconjurătoare. E un text despre iubire, deschidere și bună conviețuire comunitară și individuală. Un copil și un om în etate pescuiesc stele. Este lecția vârstelor, este dialogul transgenerațional, este acel schimb de informații care ne asigură dăinuirea ca specie”.

Premiul special „Iulia Hasdeu” a fost oferit Jarmilei Horáková pentru volumul de poeme *Big Bangul care n-a avut loc* (Arc, 2023). Pe coperta a IV-a a volumului, Mircea Dan Duță (poet, filmolog și traducător, autor de expresie cehă) susține:

„Jarmila Horáková reprezintă un fenomen unic în poezia cehă și română contemporană: este prima poetă cehă de limbă română, o limbă de care s-a îndrăgostit prin intermediul studiilor de specialitate. Dragostea ei pentru limba și literatura română este atât de puternică, încât se poate spune că a reinventat poezia pentru a o putea scrie în limba română, pe care și-a ales-o drept limbă de expresie pentru superbe sale poeme. Jarmila practică o poezie sobră, neîncărcată de imagini inutile, convingătoare în primul rând prin narativitatea, accesibilitatea și transparența ei, care o ajută să-și croiască fără probleme drumul către mintea, sufletul și inima cititorului, făcându-se simțită aici influența destul de semnificativă a unora dintre nouăzeciști, în special Anca Mizumschi, dar și a douămiiștilor, cu precădere Răzvan Țupa, Cosmin Perța sau chiar Ofelia Prodan (în cele mai bune momente ale sale)”.

Maria Pilchin, dr. Nadejda Ivanov și Dumitru Crudu au prezentat cărțile premiate în cadrul Galei. Astfel, scriitoarea Maria Pilchin a afirmat:

„Poezia lui Vasile Gribincea vine din marea școală a poeziei docte, a poetului cult și cultivat de marea bibliotecă a lumii. Intertextualitatea manifestă, poemele încărcate de

referințe-linkuri, stilul vădit elaborat, lucrat, dozat și filtrat de o sensibilitate aparte, toate acestea anunță un debut de scos din rând.

Textele lui Victor Fală reprezintă un volum inedit de poezie în care reperăm un reușit exercițiu al dezvățului și al detașării de predecesori. Victor Fală scrie o poezie plină de tandrețea momentului, una emancipată de trecut, o estetică a imaginilor plastice care nu se lasă contaminate de muzeul literelor de ieri. Acest imaginar

poetic e frust, proaspăt și manifest naiv. E poezia sincroniei, care a abolit diacronia. Un debut de luat în calcul”.

Vorbind despre proza pentru copii, dr. Nadejda Ivanov, scriitoare și critic literar, a menționat:

„La pescuit de stele este o carte predestinată preșcolarilor. O poveste plină de tandrețe, blândețe, iubire, care, printr-un model exemplar de relaționare afectivă între un băiețel și un pescuitor singuratic, descoperă valorile sacre ale umanității, valori fundamentale ce asigură ordinea, echilibrul emoțional și social. Printr-un limbaj elevat, dar pe înțelesul copiilor, autoarele susțin manifestul că atitudinea binevoitoare față de celălalt salvează destine și împlinesc oameni. Prin urmare, în loc de ignorare, indiferență, agresivitate, violență, micul cititor învață să fie empatic, să asculte cu deosebită atenție și sprijin emoțional, să presupună că dincolo de aparență se ascunde un univers. De menționat și de apreciat picturile expresive din carte. Ele susțin mesajul afectiv al poveștii și completează coloristic atmosfera mistică și armonioasă dominantă”.

Referindu-se la poezia Jarmilei Horácová, Dumitru Crudu a remarcat:

„Nu vreau să dau definiții savante, dar spun că e o poezie foarte autentică. Ceea ce m-a mirat este că această poezie parcă e scrisă de un douămiist sau post-douămiist. Descoperim în aceste poezii cotidianul și o viziune minimalistă, un fel de post-realism. Această poezie exprimă și drame ale unui individ contemporan. Poemul *Băltoaca*, de exemplu, evocă simbolul unui trecut care a înghițit rudele. Reîntâlnirea cu ele este tulbure. Apa tulbure din băltoacă spune multe despre relațiile încurcate

ale eului liric cu rudele sale. Cartea Jarmilei mi-a dat sentimentul de parcă ne aflăm la începuturile lumii”.

La rândul lor, autorii laureații concursului au adresat cordiale mulțumiri organizatorilor Galei membrilor juriului și editurilor, exprimându-și și speranța că rodul muncii și a talentului lor va fi apreciat de cititori, iar cărțile se vor bucura de o bună priză de lectură. La fel, premianții au dorit Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” să continue această frumoasă tradiție de promovare a tinerelor talente.

În încheiere, ca răspuns la sugestia premianților, dr. Mariana Harjevschi a reiterat că Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, sprijinită de către Direcția generală cultură și patrimoniu cultural a Primăriei municipiului Chișinău, va continua organizarea concursului, dorindu-le tuturor tinerilor creatori până ușoară și inspirație pentru a veni la cea de-a VI-a ediție cu lucrări noi, care să merite premiile de debut literar.

*Consemnare: Raia ROGAC, Ivan PILCHIN
Fotografii: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*